

سپید از وضعیت سالمندی در کشور گزارش می‌دهد

گزارش

ابر بحران سالمندی از ۱۴۱۸

علامه، رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان: از سال ۱۴۱۸ که متولدین ۱۳۵۸ به سن ۶۰ سالگی می‌رسند، ابر بحران سالمندی آغاز می‌شود

■ یاسر مختاری

سالمندی پدیده‌ای رو به رشد در ایران است، این موضوع چندسال است که به یکی از دغدغه‌های مسئولان مختلف و کارشناسان نظام سلامت تبدیل شده است. آنچه در میان نگران کننده می‌نماید، از یک سو افزایش شیوع برخی از بیماری‌های ویژه سالمندی و از سوی دیگر مشکلات و هزینه‌هایی است که ممکن است بر نظام اقتصادی، رفاهی و سلامت تحمیل شود.

در حال حاضر بیش از ۱۰ درصد از جمعیت ایران را سالمندان تشکیل می‌دهند. جمعیت سالمند از یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۵۵ به حدود ۱۰ میلیون نفر رسیده است. در سال ۱۳۵۵ آمار سالمندی ایران ۵ درصد بوده است که در سال ۱۳۹۵ به ۱۰.۱۷ درصد و سال ۱۴۰۰ به ۱۰.۴۳ درصد جمعیت ایران رسید این در حالیست که پیشبینی‌ها حاکی از رشد سریع جمعیت سالمند کشور است به گونه‌ای که گفته می‌شود تا سال ۱۴۲۰ این جمعیت به ۲۰ درصد جمعیت خواهد رسید.

ابر بحران سالمندی از سال ۱۴۱۸

به گفته حسام‌الدین علامه رئیس دبیرخانه

شورای ملی سالمندی کشور جمعیت کنونی سالمندان کشور ۹ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر که معادل ۱۰.۷۱ درصد کشور است. علامه در یادداشتی که در روزنامه «میزان» منتشر کرد، جمعیت سالمند کشور در سال ۱۳۵۵ پنج درصد، در سال ۱۳۹۸، ۱۰ درصد و از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ دو برابر شده و شاخص آن به ۲۰ درصد رسیده است، علت این امر در کنار افزایش امید به زندگی و کاهش نرخ باروری در دهه‌های اخیر، انفجار جمعیتی بود که در سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۰ رخ داد.

علامه بیان کرد: «میانگین سن بازنشستگی در ایران ۵۲ سال است و سال ۱۰۱۴-آغاز بازنشسته شدن متولدین سال ۱۳۵۸ خواهد بود، سال ۱۴۱۰ جمعیت سالمند ایران از ۱۴ درصد عبور می‌کند و کشورمان رسماً یک کشور سالمند محسوب می‌شود.»

وی با بیان اینکه اکنون جمعیت سالمندان ایران ۹ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر (۱۰/۷۱ درصد) است، تصریح کرد: «وقتی جمعیت سالمندی زیر ۷ درصد باشد، آن جامعه هنوز جوان محسوب می‌شود، اگر بین ۷ تا ۱۴ درصد جمعیت میانسال و در حال گذار به سالمندی،

بعد از ۱۴ درصد جمعیت کشور سالمند، ۲۱ درصد سالخورده و بیشتر از ۲۸ درصد بسیار سالخورده محسوب می‌شود.»
علامه یادآور شد: «از سال ۱۴۱۸ که متولدین ۱۳۵۸ به سن ۶۰ سالگی می‌رسند، ابر بحران سالمندی آغاز می‌شود، جمعیت سالمندی کشور در سال ۱۴۲۰ به ۲۱ درصد و در سال ۱۴۳۵ تا ۱۴۴۵ به بیشترین تعداد جمعیت سالمند خواهد رسید، به طوری که بیش از ۳۳ درصد یا یک سوم جمعیت ایران را سالمندان تشکیل خواهند داد.»

بحران‌های سالمندی

رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان کشور با بیان اینکه از متولدین سال ۱۳۵۰ به بعد شاهد تغییرات شدیدتر سبک زندگی بوده‌ایم بنابراین تغییرات ویژگی‌های سالمندی جمعیت کشور از سال ۱۴۱۰ به شدت افزایش پیدا می‌کند، گفت: «در سال ۱۳۵۸ آمار طلاق در ایران ۲۱ هزار نفر و در سال ۱۴۰۰، ۱۸۳ هزار نفر گزارش شده؛ در حالی که جمعیت ایران در بازه زمانی ۵۸ تا ۱۴۰۰ ۴.۲ برابر شده، اما جمعیت طلاق حدود ۹ برابر افزایش پیدا کرده است.»

وی در ادامه افزود: «همه تغییرات در سبک زندگی، تغییرات شدید جمعیت شهرنشین نسبت به روستایی، افزایش خانوار هسته‌ای در آپارتمان‌های کوچک به جای فامیل گسترده در یک محله، تأخیر در ازدواج و حتی افزایش تجرد قطعی، تأخیر سن اولین باروری، کاهش نرخ باروری و در نتیجه کاهش تعداد بعد خانوار و همه این تغییراتی که در سبک زندگی اتفاق افتاده، پدیده سالمندان تنها را افزایش می‌دهد و موجب ایجاد بحران سالمندی خواهد شد، همچنین ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی حتمی خواهد شد.»

علامه با بیان اینکه از بین ۹ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر سالمند، ۸۳ درصد آن‌ها سالم و نیاز به کمک فرزندان و دیگران ندارد، خاطر نشان کرد: «۱۲ درصد سالمندان نیاز به مراقبت‌های موقت و غیر رسمی دارند. تنها ۵ درصد نیاز به مراقبت‌های رسمی و دائمی دارند.»
وی با اشاره به وضعیت سلامت و وضعیت معیارهای خطر در بعد سلامت سالمندان، بیان کرد: «از بین سالمندان کشور ۵ درصد در وضعیت بسیار پر خطر و ۲۲ درصد در وضعیت خطر قرار دارند. همچنین ظرفیت مراکز نگهداری سالمندان ۱۴ هزار نفر، یعنی